

Tema: Tipuri de selectori CSS. Proprietăți de stil utilizate pentru stilizarea textului

După această lecție:

- vei afla ce sunt selectorii de tip "id" și "class", și în ce cazuri se utilizează ei;
- vei cunoaște cum sunt definite stilurile pentru elementele ce au specificate câteva denumiri de clase;
- vei cunoaște proprietăți CSS utilizate la stilizarea elementelor textuale din HTML.

La lecția trecută am făcut cunoștință cu cei mai elementari selectori utilizați în CSS – denumirile de *tag-uri* HTML. Și, sper, să fi remarcat, că dacă ai într-un document, de exemplu, cinci paragrafe cu text, atunci pentru toate se va aplica stilul definit în selectorul **P**.

Uneori însă, este necesar să definim stiluri doar pentru un singur element, dintr-un document web și în acest caz putem utiliza selectori de tip *identificatori*. Adică, dacă în documentul web există un element HTML, căruia i s-a specificat atributul global **id**, cu o anumită valoare, noi putem să definim stilul doar pentru acest element. De exemplu, fie într-un document HTML două elemente **P**. Pentru toate elementele **P** din documentul web, am definit următorul stil:


```
p{
    padding: 10px;
    font-size: 1em;
    background-color: rgba(37, 44, 83, 0.3);
}
```

Și unuia din cele două elemente **P**, îi adaug **id="textStyle"**:


```
<body>
    <h1>Cafeaua - licoarea dimineții...</h1>
    <p id="textStyle">Deoarece cafeaua are un conținut ...</p>
    <p>Istoria cafelei datează de mai mult de 1000 de ani, ...</p>
</body>
```

Scopul este de a-l evidenția cumva – eu îi voi schimba culoarea textului, dar și culoarea de fundal, altfel decât la restul elementelor **P**. Astfel, voi defini următorul stil:


```
#textStyle{
    color: rgb(199, 240, 247);
    background-color: blueviolet;
}
```

Observă cum am definit selectorul, în acest caz – pentru elementul HTML, ce are specificat un identificator – selectorului CSS, înaintea denumirii identificatorului, i se plasează simbolul # (diez), fără nici un spațiu între ele.

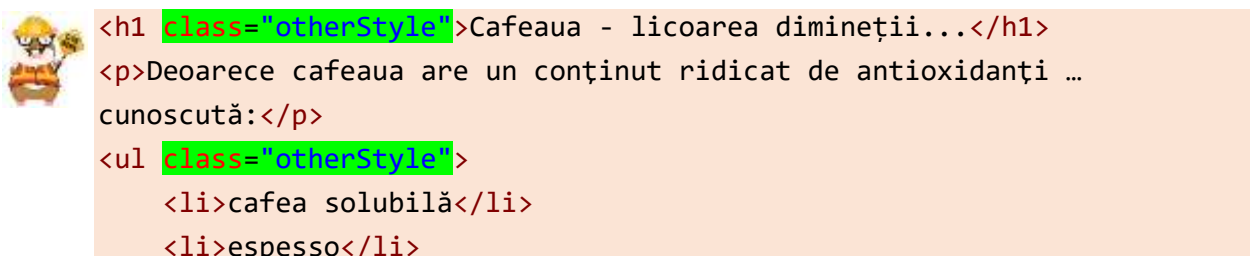
Rezultatul interpretării codului HTML, cu aplicarea stilurilor o vezi în imaginea anexată:

Observă că primului paragraf din document i s-a aplicat stilul corespunzător selectorului **#textStyle**.

Bine, alteleori, însă, vrem ca un anumit stil să fie aplicat câtorva elemente HTML, distincte. În acest caz, putem utiliza selectori de tip "class". Sper să îți amintești de la lecțiile de HTML, că am menționat că atributul "class" este unul global și poate fi specificat oricărui element HTML. Atributul **class**, de cele mai multe, ori este adăugat unui element HTML pentru a-i defini stiluri. Dar cum arată selectorul CSS în acest caz?

Deci, dacă unui element HTML i se specifică atributul global **class**, cu o anumită valoare, selectorul CSS va fi format din simbolul . (punct), după care urmează denumirea acelei clase. Fie următorul exemplu de cod HTML:


```

    <li>cappuccino</li>
    <li>late</li>
    <li>etc.</li>
</ul>
<p>Istoria cafelei datează ...</p>

```

Observă că am două elemente distincte – **H1** și **UL**, pentru care am specificat clasa **"otherStyle"**. Definesc următorul stil pentru această clasă:


```

.otherStyle{
    color: rgb(199, 240, 247);
    background-color: blueviolet;
}

```

Rezultatul interpretării și aplicării stilurilor va fi următorul:

Cafeaua - licoarea dimineții...

Deoarece cafeaua are un conținut ridicat de antioxidanți - fenol, substanțe volatile - dacă este consumată în cantități moderate, poate avea efecte benefice asupra sănătății. Un studiu făcut în 2013 arată că numai 9% din orașeni nu consumă cafea - sub o anumită formă cunoscută:

- cafea solubilă
- espresso
- cappuccino
- late
- etc.

Istoria cafelei datează de mai mult de 1000 de ani, fiind consumată în Orientul Mijlociu de toate păturile sociale, încă din vechime. La început cafeaua nu a fost considerată băutură, ci aliment. Legenda spune că această plantă a fost descoperită întâmplător de un păstor etiopian, care a observat că animalele sale după ce consumau aceste plante deveneau agitate.

Cert este că originea cafelei se află pe continentul african, într-o zonă a Etiopiei, cunoscută sub numele de "Kaffa" de unde se raspândește în Yemen, apoi în Arabia și Egipt și chiar în India.

Chiar dacă pentru antet au fost definite alte stiluri – anterior era scris cu roz – se va aplica stilul definit în selectorul de tip **"class"**.

Pentru a specifica stilurile doar pentru un tip de element HTML, cu o anumită clasă, putem scrie:


```
ul.otherStyle{
    color: rgb(199, 240, 247);
    background-color: blueviolet;
}
```

În acest caz stilul se va aplica doar listei de date.

De asemenea, trebuie să știi că unui element HTML îi putem atribui și mai multe clase, iar pentru fiecare – să definim stiluri diferite. În acest caz, toate denumirile claselor se vor scrie drept valoare a atributului **class**, separate prin spațiu. De exemplu – voi mai adăuga un element **H1**, căruia îi voi specifica două clase - **otherStyle** și **round**:


```
<h1 class="otherStyle">Cafeaua - licoarea dimineții...</h1>
<p>Deoarece cafeaua are un conținut ridicat de antioxidanți ...
cunoscută:</p>
<ul class="otherStyle">
    <li>cafea solubilă</li>
    <li>espresso</li>
    <li>cappuccino</li>
    <li>late</li>
    <li>etc.</li>
</ul>
<h1 class="otherStyle round">Istoria cafelei</h1>
<p>Istoria cafelei datează ...</p>
```

Voi defini stilul pentru clasa **"round"**, celălalt stil, pentru clasa **"otherStyle"**, rămânând același:


```
.round{
    text-align: center;
    border-radius: 10px;
    box-shadow: 2px 3px 2px rgb(174, 174, 204);
    padding: 5px;
    width: 50%;
}
```

Observă cum se aplică stilurile – și cele definite pentru clasa **".otherStyle"**, dar și cele din selectorul **".round"** pentru cel de-al doilea antet, **H1**, adăugat, primului antet fiindu-i aplicat doar stilul din **"otherStyle"**:

Cafeaua - licoarea dimineții...

Deoarece cafeaua are un conținut ridicat de antioxidanți - fenol, substanțe volatile - o cantități moderate, poate avea efecte benefice asupra sănătății. Un studiu făcut în 20 orășeni nu consumă cafea - sub o anumită formă cunoscută:

- cafea solubilă
- espresso
- cappuccino
- late
- etc.

Istoria cafelei

Istoria cafelei datează de mai mult de 1000 de ani, fiind consumată în Orientul Mijlociu încă din vechime. La început cafeaua nu a fost considerată băutură, ci aliment. Legenda spune că a fost descoperită întâmplător de un păstor etiopian, care a observat că animalele sale de plantă deveneau agitate

Trebuie să mai știi că, între selectorii de tip **"tag"**, cei de tip **"class"** și cei de tip **"id"** tot există priorități. Prioritatea cea mai înaltă o au selectorii de tip **"id"**, apoi urmează cei de tip **"class"** și pe ultima poziție, ca prioritate, sunt selectorii corespunzători **tag**-urilor HTML.

OK! Sper că te-ai descurcat cu selectorii de tip **id** și cei de tip **class**. În continuare vom cunoaște proprietățile CSS, utilizate în stilizarea textului.

Textul se aliniază pe pagină folosind proprietatea **„text-align"**. Textul poate fi sau nu înfrumusețat (tăiat, subliniat, linie deasupra textului) – pentru aceasta se utilizează proprietatea **„text-decoration"**. Textul poate fi transformat din litere mici în litere mari –

și invers, utilizând proprietatea „**text-transform**”, care are două valori posibile: **lowercase** și **uppercase**.

Textul poate avea câmp (spații libere), la începutul aliniatului – pentru aceasta se folosește proprietatea „**text-indent**”. Alte proprietăți, ce pot fi utilizate în lucrul cu textul sunt: **direction** – pentru a specifica direcția de scriere a textului, **letter-spacing** – pentru a specifica distanța dintre litere, **line-height** – pentru a specifica distanța dintre rânduri, **text-shadow** – pentru a specifica umbra textului (nu se recomandă a se exagera în utilizare – textul devine necitibil. De cele mai multe ori se adaugă la antete), **vertical-align** – alinierea pe vertical a textului, **word-spacing** – pentru a specifica distanța dintre cuvinte.

De asemenea, pentru a defini culoarea textului, se utilizează proprietatea **color**. Culoarea poate fi specificată utilizând modalitățile deja cunoscute: denumirea culorii în limba engleză, în baza 16, în format RGB etc.

Suplimentar, în CSS pot fi utilizate proprietăți pentru definirea familiei de fonturi, dimensiunii textului și grosimii textului. Există grupuri de familii de fonturi – **generic family** și familii de fonturi – **font family**.

În tabelul următor sunt prezentate denumirile grupurilor familiilor de fonturi, familiile de fonturi și descrierea succintă a lor.

Generic family	Font family	Descrierea
Serif	Times New Roman, Georgia	Fonturile din grupurile serif au linii mici la marginile caracterelor
Sans-serif	Arial, Verdana	" Sans " înseamnă „fără” - aceste fonturi nu au linii la marginile caracterelor
Monospace	Courier New, Lucida Console	Toate caracterele monospace au aceeași lățime

Se consideră că pentru utilizator, atunci când acesta citește un text, fonturile din grupul **Sans-serif** sunt cele mai citibile.

Fie următoarea secvență HTML:


```
<h1>Cafeaua - licoarea dimineții...</h1>
  <p class="serif">Deoarece cafeaua ... cunoscută:</p>
  <ul>
    <li>cafea solubilă</li>
```

```

...
<li>etc.</li>
</ul>
<h1>Istoria cafelei</h1>
<p class="sansSerif">Istoria cafelei datează ... </p>

```

Și definesc următoarele stiluri pentru aceste elemente:


```

p{
  padding: 10px;
  font-size: 1em;
}
.serif{
  font-family: Times New Roman, Times, serif;
  color: rgb(199, 240, 247);
  font-size: 1.5em;
}
.sansSerif{
  font-family: Arial, Helvetica, sans-serif;
  color: rgb(176, 240, 140);
  text-transform: uppercase;
  text-align: center;
}
h1 {
  color: pink;
}

```

Rezultatul interpretării acestor coduri va fi:

Cafeaua - licoarea dimineții...

Deoarece cafeaua are un conținut ridicat de antioxidanți - fenol, substanțe volatile - dacă este consumată în cantități moderate, poate avea efecte benefice asupra sănătății. Un studiu făcut în 2013 arată că numai 9% din orașeni nu consumă cafea - sub o anumită formă cunoscută:

- cafea solubilă
- espresso
- cappuccino
- latte
- etc.

Istoria cafelei

ISTORIA CAFELEI DATEAZĂ DE MAI MULT DE 1000 DE ANI, FÎND CONSUMATĂ ÎN ORIENTUL MILOCIU DE TOATE PĂTURILE SOCIALE, ÎNCA DIN VECHIME. LA ÎNCEPUT CAFEAUA NU A FOST CONSIDERATĂ BĂUTURĂ, CI ALIMENT. LEGENDA SPUNE CA ACEASTĂ PLANTĂ A FOST DESCOPERITĂ ÎNTÂMPLĂTOR DE UN PĂSTOR ETIOPIAN, CARE A OBSERAT CĂ ANIMALELE SALE DUPĂ CE CONSUMAU ACESTE PLANTE DEVENEAU AGITATE. CERT ESTE CĂ ORIGINEA CAFELEI SE AFLĂ PE CONTINENTUL AFRICAN, ÎNTR-O ZONĂ A ETIOPIEI, CUNOSCUTĂ SUB NUMELE DE "KAFFA" DE UNDE SE RĂSPÂNDEȘTE ÎN

Observă cum s-au aplicat stilurile și vezi diferența dintre fonturile "serif" și "sans-serif".

O altă proprietate ce poate fi aplicată asupra textelor este **font-style**, care are trei valori posibile: **normal** – textul este prezentat în format normal; **italic** – textul este prezentat înclinat; **oblique** – textul tot este înclinat, asemănător cu „italic”.

Frecvent este utilizată proprietatea **font-size** – pentru a defini mărimea literelor. Vezi în exemplele de mai sus, că am utilizat-o frecvent. Dimensiunea fontului se specifică utilizând valori absolute și relative. Implicit, dimensiunea textului în elementul **P** este **16px=1em**. Se recomanda utilizarea mărimilor relative: **em**, **rem**, **%**, **px** etc.

Proprietatea **font-weight** poate avea una din 3 valori: **normal**, **lighter** sau **bold**.

În CSS există și forma prescurtată pentru setul de proprietăți **font-style font-variant font-weight font-size/line-height font-family** – care este **FONT**. Valorile trebuie specificate anume în ordinea proprietăților enumerate. Exemplu:


```
.serif{
  font: italic bold 14px Georgia, serif;
  color: rgb(199, 240, 247);
  font-size: 1.5em;
}
```

Să repetăm cele învățate în cadrul acestei lecții:

- pentru a defini stilurile doar pentru un anumit element din documentul web, acestui element i se pune în corespondență atributul global *id*, iar la definirea stilurilor – se va utiliza selectorul de tip *id*;
- de cele mai multe ori la definirea stilurilor este utilizat selectorul de tip "class", aceasta presupunând că în documentul web elementelor cărora trebuie să le fie aplicat respectivul stil, li se va specifica atributul global "class";
- cu ajutorul proprietăților de stil poate fi specificată culoarea textului, alinierea lui în pagină, faptul decorării sau nu a textului, mărimea textului, tipul fontului etc.

Punem punct aici acestei lecții. Data viitoare vom analiza alte proprietăți din CSS.